

Raadsvoorstel

Onderwerp: Zienswijze raad verlenging asielopvanglocaties

Datum collegevergadering	18 augustus 2026	Ambtenaar	G. Kay
Zaaknummer	4164130	Telefoon	+31255567219
Portefeuillehouder(s)	S. Smeets	E-mailadres	gkay@velsen.nl

Voorgesteld raadsbesluit

1. Kennis te nemen van het voorgestelde aantal opvangplekken per asielopvanglocatie voor de tweede cyclus van de Spreidingswet (2027 en 2028) die opgenomen zullen worden in het concept Regioplan opvang Kennemerland;
2. Kennis te nemen van de voorgenomen verlenging van de asielopvanglocaties aan de VOB-kade, Wijkmeerweg in Velsen-Noord (2-3 jaar) en Duin- en Kruidbergerweg 1 in Driehuis (10 jaar met intentie tot verlenging met nog eens 5 jaar);
3. Als zienswijze naar voren te brengen dat de raad geen wensen en bedenkingen heeft bij het voorgestelde aantal opvangplekken en de voorgenomen verlenging.

Samenvatting

De gemeente heeft een verzoek gekregen van het COA om de opvanglocaties binnen de gemeente Velsen voor asielzoekers te verlengen. Het gaat om het opvangschip in Velsen-Noord en de locatie voor alleenstaande minderjarige asielzoekers in Driehuis. Het college heeft het voornemen om beide locaties te verlengen, zodat de gemeente voldoet aan haar wettelijke taak vanuit de Spreidingswet. De locaties, aantallen en periode van opvang worden opgenomen in het regioplan van de regio Kennemerland. Zo weet de provincie Noord-Holland hoeveel opvangcapaciteit er in 2027 en 2028 is.

Voor het opvangschip in Velsen-Noord gaat het om een verlenging van twee tot drie jaar, afhankelijk van hoelang het duurt dat de opvanglocatie De Elta in Santpoort-Zuid gereed is. Voor de locatie in Driehuis gaat het om een langere periode, omdat het COA de mogelijkheid heeft om deze locatie te kopen. Dit is alleen financieel haalbaar voor het COA als ze voor langere tijd hier alleenstaande minderjarige asielzoekers kunnen plaatsen. Het COA heeft gevraagd om een verlenging van minimaal 15 jaar.

GEMEENTE VELSEN

Het college heeft het voornemen om beide opvanglocaties te verlengen om te blijven voldoen aan de verplichtingen van de Spreidingwet. Voor de locatie in Driehuis zet het college echter in op een periode 10 jaar met de intentie tot verlenging voor nog eens 5 jaar. De periode van 10 jaar is gelijk aan de duur van opvanglocatie De Elta. Net zoals De Elta wil het college na 5 jaar de situatie evalueren.

De raad wordt in de gelegenheid gesteld een zienswijze mee te geven over de verlenging, capaciteit en de opvangduur.

Inleiding

De Spreidingswet is bedoeld om voldoende opvangplekken voor asielzoekers te realiseren en deze eerlijker over alle Nederlandse gemeenten te verdelen. Iedere gemeente heeft een wettelijke taak om bij te dragen aan de opvang van asielzoekers, waarbij per gemeente een indicatief aantal opvangplaatsen wordt bepaald op basis van factoren zoals inwonertal en sociaaleconomische kenmerken.

De Spreidingswet werkt in een cyclus van twee jaar. Voor de eerste cyclus was binnen de regio Kennemerland een regionaal plan opgesteld hoe de regio invulling wilde geven aan de opgave in 2025 en 2026. Inmiddels is de tweede cyclus door het ministerie van Asiel en Migratie gestart en wordt er vanuit de regio gewerkt aan een oplegger op het regioplan met daarin de opvanglocaties, aantal opvangplekken, duur van de opvanglocaties en eventuele bijzonderheden. Dit plan dient in oktober 2026 door de negen colleges te worden vastgesteld, zodat het plan daarna ingediend kan worden bij de Provincie. Voor de inbreng vanuit Velsen in het regioplan ligt dit raadsvoorstel voor.

Vanuit de eerste cyclus van de Spreidingswet had de gemeente Velsen een wettelijke taak om 377 asielzoekers op te vangen, waarvan 32 plekken voor alleenstaande minderjarige vreemdelingen (amv). Voor de tweede cyclus van de Spreidingswet is de opgave voor Velsen iets naar beneden bijgesteld in de capaciteitsraming, namelijk 347 plekken, waarvan 22 amv.

Eerste cyclus Spreidingswet

Voor de eerste cyclus van de Spreidingswet heeft de gemeente Velsen 300 noodopvangplekken gerealiseerd op het schip Ocean Majesty in Velsen-Noord. En daarnaast 100 plekken voor amv op de opvanglocatie in Driehuis, Duin- en Kruidbergerweg 1. Deze locatie is groter dan de opgave die de gemeente voor amv heeft. Hierin heeft Velsen een deel van de regionale opgave voor amv op zich genomen. Door aantallen te clusteren kon het COA de begeleiding beter inregelen. Begin 2026 is de bezetting teruggebracht naar 80 personen, wat voor meer stabiliteit en rust op de locatie heeft gezorgd. Sinds 1 mei is de bezetting 90 personen.

Capaciteitsraming 1^e cyclus	377 plekken, waarvan 32 amv
Asielopvanglocaties gemeente Velsen	Asielopvang plekken

GEMEENTE VELSEN

Ocean Majesty Velsen-Noord	300
Amv-locatie Driehuis	100
Totaal aantal plekken	400
Aanvullende afspraken Ocean Majesty	
Uitruil met Zandvoort*	44
Tijdelijke extra noodopvang**	36
Totale capaciteit incl. extra plekken	480

**Toelichting uitruil: in september 2025 is er door het college besloten tot een uitruil met de gemeente Zandvoort. Afspraak is dat de gemeente Velsen in 2026 de 44 asielopvangplekken die Zandvoort tekortkomt, realiseert op de Ocean Majesty voor de periode van een jaar. In ruil daarvoor neemt Zandvoort de huisvesting van 9 statushouders van Velsen over.*

***Ook zijn er in 2026 36 tijdelijke plekken op het schip die worden ingezet als de druk op de opvanglocatie Ter Apel te hoog wordt. Sinds april 2026 zijn deze plekken voor 3 maanden ingezet en in juli 2026 is deze periode nog eens met 3 maanden verlengd.*

Opvanglocatie De Elta

Op 26 juni 2025 besloot de gemeenteraad om locatie De Elta in Santpoort-Zuid aan te wijzen als locatie voor de duurzame opvang van maximaal 200 vluchtelingen voor tien jaar. Dit ter vervanging van de tijdelijke opvang op de Ocean Majesty. Omdat azc-locatie De Elta in Beschermd Landschap (BL) ligt, heeft de gemeente een BL-ontheffingsaanvraag ingediend bij de provincie Noord-Holland. Op 23 juni 2026 heeft Gedeputeerde Staten daarmee ingestemd na advies van de commissie Ruimte. Het college is daarna een bestuursovereenkomst met het COA aangegaan.

Het proces rondom de omgevingsvergunning kan een jaar in beslag nemen en kan afhankelijk van bezwaar en beroep oplopen tot twee jaar. Het is daardoor nog niet duidelijk wanneer de locatie precies in gebruik kan worden genomen. Een voorzichtige verwachting is medio 2028.

Verlenging huidige locaties

De bestuursovereenkomst en huur van de Ocean Majesty loopt af op 31 december 2026. Het COA heeft besloten dat zij deze vorm van noodopvang in Velsen wil continueren en heeft een verzoek tot verlenging bij de gemeente ingediend, zie de brief in de bijlage. Het betreft een verlenging voor een periode van twee jaar met een optie op één extra jaar indien de realisatie van De Elta vertraging oploopt.

Ook eindigt de huurovereenkomst van het COA met de eigenaar van de amv-locatie in Driehuis op 31 augustus 2027. Het COA heeft de mogelijkheid om de locatie te kopen. Dit is echter alleen

GEMEENTE VELSEN

rendabel voor het COA als zij voor langere termijn, minimaal 15 jaar, een overeenkomst met de gemeente kunnen sluiten om hier amv-opvang mogelijk te maken voor 80 amv. Hiertoe hebben zij eveneens een verzoek bij de gemeente ingediend, zie de brief in de bijlage.

Het college gaat mee in het verzoek van het COA voor de verlenging van een opvangschip in Velsen-Noord voor een periode van 2-3 jaar ter overbrugging van de periode totdat De Elta klaar is. Voor de locatie in Driehuis zet het college in op een periode 10 jaar met de intentie tot verlenging voor nog eens 5 jaar. De periode van 10 jaar is gelijk aan de duur van opvanglocatie De Elta. Net zoals De Elta wil het college na 5 jaar de situatie evalueren om te bepalen of aanpassing van de gemaakte afspraken nodig is. De beoogde verlengingen passen binnen het uitgangspunt van het raadsprogramma om voor het realiseren van de taakstelling uit te gaan van de bestaande locaties.

Verkenning andere doelgroepen Driehuis

De locatie in Driehuis bestaat uit een hoofdgebouw en 4 woonpaviljoens. Het COA heeft de mogelijkheid om de locatie in Driehuis te verbouwen, waardoor de amv jongeren vooral in het hoofdgebouw komen te wonen met daarnaast nog één woonpaviljoen. Dan zouden er twee woonpaviljoens beschikbaar komen. De verwachting is dat 's Heerenloo van hun huidige woonpaviljoen gebruik blijft maken. Hier worden jongeren met een licht verstandelijke beperking en bijkomende gedragsproblematiek intensief begeleid.

De verbouwing biedt mogelijkheden om in Driehuis ook andere doelgroepen te huisvesten waar de gemeente ook voor een opgave staat. Te denken valt aan een doorstroomlocatie voor statushouders, opvang/huisvesting van Oekraïense ontheemden, opvang van zelfredzame daklozen, tijdelijke huisvesting van spoedzoekers of jongerenhuisvesting. COA noemt zelf ook opvang van reguliere asielzoekers als optie.

We gaan de komende periode de mogelijkheden onderzoeken welke (mix aan) doelgroepen hier het meest passend is, hoe het beheer op de locatie kan worden ingeregeld en welke financiële mogelijkheden er zijn voor de financiering van deze extra plekken. Voor de tweede cyclus van de Spreidingswet vraagt het college de raad op dit moment alleen een zienswijze te geven op de voorgestelde verlenging van de opvangplekken voor 80 amv voor een periode van 10 (+5) jaar. Voor de inzet van de locatie voor andere doelgroepen zal een apart besluitvormingstraject worden doorlopen en participatie met omwonenden en eventueel andere belanghebbenden worden opgestart.

Uitruil met Zandvoort

De gemeente Zandvoort zou graag in 2027 de afspraken over de uitruil willen voortzetten. Omdat hun raming iets naar beneden is bijgesteld, gaat het om 35 plaatsen. In ruil hiervoor willen zij 7 statushouders van onze taakstelling overnemen.

Tweede cyclus Spreidingswet

Voor de tweede cyclus van de Spreidingswet is het voorstel om de volgende aantallen als inbreng vanuit Velsen in het regioplan op te nemen.

Capaciteitsraming 2^e cyclus	347 plekken, waarvan 22 amv	

GEMEENTE VELSEN

Asielopvanglocaties gemeente Velsen	Asielopvangplekken voor komst van De Elta	Asielopvangplekken na komst van De Elta
Ocean Majesty Velsen-Noord	300	-
Amv-locatie Driehuis	80	80
Locatie De Elta Santpoort-Zuid	-	200
Totaal aantal plekken	380	280
Mogelijke aanvullende afspraken Ocean Majesty		
Uitruil met Zandvoort	35 (in 2027) in ruil voor huisvesting van 7 statushouders	0
Totale capaciteit incl. extra plekken	415	280

In 2027 heeft de gemeente een overcapaciteit op de Ocean Majesty van 68 plekken (415-347 plekken). Als in 2028 locatie De Elta opent en de Ocean Majesty vertrekt, leidt dit tot een teruggang in het aantal plekken. Ten opzichte van de capaciteitsraming komt de gemeente dan 67 plekken tekort (347-280 plekken). De insteek van het college is dat dit tegen elkaar wordt weggestreept.

De capaciteitsraming voor de periode na 2028 is nog niet bekend. Als de landelijke en Europese maatregelen voor het terugdringen van de instroom van asielzoekers effect sorteren, zou de opgave mogelijk naar beneden kunnen worden bijgesteld. Zo is de asielnoodmaatregelenwet van kracht geworden, is gezinshereniging aangescherpt en is het tweestatusstelsel (verschillende verblijfsstatussen: individueel vervolgd versus op de vlucht voor oorlog of geweld) ingevoerd.

Beoogd doel en effect van het besluit

De gemeente Velsen voldoet met de opvangplekken aan de opgave van de tweede cyclus van de Spreidingswet. De gemeente vervult hiermee haar wettelijke taak en draagt bij aan de landelijke spreiding van asielzoekers en meer menswaardige opvang doordat er minder noodopvanglocaties nodig zijn. De verbouwing van de locatie in Driehuis biedt mogelijkheden om daar andere doelgroepen te huisvesten waar de gemeente ook voor een opgave staat.

Omwonenden van de opvanglocatie in Driehuis worden geïnformeerd door middel van een bewonersbrief over de voorgenomen verlenging van 10 jaar en de optie tot verlenging met nog eens 5 jaar. De gemeente heeft al langer gecommuniceerd dat de gemeente vluchtelingen wil

GEMEENTE VELSEN

blijven opvangen op een schip aan de VOB-kade in Velsen-Noord tot er een asielzoekerscentrum op land is gerealiseerd. En dat er mogelijk na 2026 ook nog flexibele opvang nodig is.

Argumenten

Beslispunt 1. Kennis te nemen van het voorgestelde aantal opvangplekken per asielopvanglocatie voor de tweede cyclus van de Spreidingswet (2027 en 2028) die opgenomen zullen worden in het concept Regioplan opvang Kennemerland;

Beslispunt 2. Kennis te nemen van de voorgenomen verlenging van de asielopvanglocaties aan de VOB-kade, Wijkmeerweg in Velsen-Noord (2-3 jaar) en Duin- en Kruidbergerweg 1 in Driehuis (10 jaar met intentie tot verlenging met nog eens 5 jaar);

Beslispunt 3. Als zienswijze naar voren te brengen dat de raad geen wensen en bedenkingen heeft bij het voorgestelde aantal opvangplekken en de voorgenomen verlenging.

Argument 1.1 Met de voorgenomen verlenging en aantallen voldoet de gemeente aan haar wettelijke taak

Gezien de verwachte doorlooptijd van de omgevingsvergunning voor locatie De Elta is verlenging van opvang op een schip in Velsen-Noord wenselijk ter overbrugging van de tussenliggende periode. Met de voorgestelde aantallen en de uitruil met Zandvoort voldoet de gemeente aan de opgave van de tweede cyclus van de Spreidingswet (2027 en 2028).

Op de lange termijn heeft Velsen met de locaties De Elta en Driehuis 280 plekken gerealiseerd. Op dit moment is de taakstelling 2027 en 2028 347 opvangplekken. Op de lange termijn zou 280 mogelijk voldoende kunnen zijn qua taakstelling, gezien de maatregelen vanuit het Rijk op lagere instroom, snellere behandeling van aanvragen en betere doorstroom. 200 is dat naar alle waarschijnlijkheid sowieso niet, waardoor een extra locatie noodzakelijk zou zijn. Vanuit eerder onderzoek weten we dat andere locaties niet aanwezig zijn, tenzij criteria als leefbaarheid losgelaten worden. Het college zet daarom, in de lijn van het raadsprogramma, liever in op doorzetten van de huidige locaties.

Argument 1.2 Een verlenging van de amv-locatie in Driehuis voor 10 jaar en de intentie tot verlenging met nog eens 5 jaar zorgt hoogstwaarschijnlijk voor een haalbare exploitatie voor het COA en biedt mogelijkheden voor huisvesting van andere doelgroepen.

De verlenging van 10 (+5) jaar zorgt ervoor dat de gemeente op de korte termijn voldoet aan de opgave van de tweede cyclus van de Spreidingswet. Op de middellange termijn biedt de locatie kansen om hier andere doelgroepen te huisvesten waar de gemeente ook voor een opgave staat, zodat er ook gezorgd wordt voor spreiding van kwetsbare groepen over de gehele gemeente.

Kanttekening 1.1 Er is sprake van een langdurige opvangdruk op Velsen-Noord

De periode dat er een opvangschip in Velsen-Noord ligt zal naar verwachting nog 2-3 jaar duren. Dit is langer dan eerder was voorzien. Daar staat tegenover dat er een gedegen veiligheidsplan ligt, het aantal incidenten minimaal is en dat de financiële middelen die verkregen zijn vanwege tijdelijke extra opvang zijn toegekomen aan projecten in Velsen-Noord. Ook is er het Actieplan in Velsen-Noord, waarmee we werken aan het verbeteren van de leefbaarheid in Velsen-Noord.

Kanttekening 1.2 Er is sprake van een langdurige opvangdruk op Driehuis

De amv-locatie in Driehuis ligt buiten de woonkern. Er werd echter wel overlast ervaren. Het COA heeft in 2025 een plan van aanpak opgesteld met verbeterplannen t.a.v. de schoolgang van de jongeren, vergroten van weerbaarheid van de kwetsbare jongeren en aanpak van overlastgevend

GEMEENTE VELSEN

gedrag. Zo heeft het COA de veiligheidsmaatregelen aangescherpt, is er extra toezicht gekomen buiten het pand in de avond en nacht en is er extra geïnvesteerd in jongerenwerk. Daarnaast zijn er in 2026 middelen toegekend vanuit het Rijk voor de aanpak van overlastgevende jongeren, waaronder de inzet van een COA BOA, versterking van de jongerencoach en straathoekwerk. Om stabiliteit te creëren en de rust te laten terugkeren is het aantal jongeren begin 2026 tijdelijk teruggebracht van 100 naar 80 personen. Vanuit de verkregen stabiliteit kon het aantal bewoners weer uitgebouwd worden. Sinds 1 mei is de bezetting 90 personen. Voor het verlengingsvoorstel is uitgegaan van een bezetting van 80 jongeren. Dit betreft een afschaling t.o.v. de huidige situatie.

Alternatieven

Er zijn geen alternatieve locaties onderzocht. Met de voorbereidingen voor landlocatie De Elta in Santpoort-Zuid, tijdelijke opvang op een schip in Velsen-Noord en de amv-locatie in Driehuis levert de gemeente Velsen voldoende inspanning voor opvangplekken in het kader van de Spreidingswet.

Een alternatief is dat de Ocean Majesty vertrekt en opvang op een schip niet wordt verlengd. Dit betekent dat we dan niet voldoen aan onze wettelijke taakstelling en alleen amv'ers opvangen in Driehuis. Dit zou dan gecompenseerd moeten worden door de andere gemeenten in de regio. Dit is niet realistisch, aangezien de andere gemeenten ook druk zijn met hun eigen opgave. En als we geen uitruilafspraken met Zandvoort maken, betekent dit dat wij een groter aandeel statushouders moeten huisvesten. Daarnaast kunnen we gedwongen worden door het Rijk om aan onze opgave te voldoen. Zij kunnen locaties in gemeenten aanwijzen om asielzoekers op te vangen.

De bestuursovereenkomst voor de amv-locatie in Driehuis wordt voor een kortere periode verlengd in plaats van 10 (+5) jaar. De verwachting is dat de aankoop van het pand dan voor het COA van de baan is. En er bestaat een kans dat de eigenaar het pand zal afstoten en opnieuw in de markt zet. Mocht het COA nog verder kunnen blijven huren, is de verwachting dat de huurkosten flink zullen stijgen. Dit is voor het COA financieel minder rendabel. Daarnaast is het COA als eigenaar eerder bereid om in verbeteringen in het pand te investeren of het te verduurzamen. Als de amv-locatie in Driehuis zou verdwijnen, dan voldoen we als gemeente niet langer aan onze wettelijke taakstelling. Dat zou betekenen dat we op zoek moeten naar een alternatieve opvanglocatie.

Risico's

Voor het verlengen van de locaties moeten de benodigde vergunningen en ontheffingen opnieuw aangevraagd worden, hierop is bezwaar- en beroep mogelijk. Dit kan tot vertraging leiden.

Er blijft een risico op overlast. Er zijn uitgebreide veiligheidsplannen opgesteld, die kunnen weer gebruikt worden en waar nodig geactualiseerd. Op het schip in Velsen-Noord is reeds een meedoenbalie aanwezig waar bewoners geholpen worden met het vinden van (vrijwilligers)werk of dagbesteding. Op de locatie in Driehuis wordt waarschijnlijk in het najaar een meedoenbalie geopend. Veranderingen in de samenstelling of omvang van de doelgroep kunnen vragen om een tijdige aanpassing van begeleiding, toezicht en veiligheidsmaatregelen.

Het doet iets met het vertrouwen van inwoners van Velsen-Noord wanneer het opvangschip langer blijft liggen. Er is echter eerder al gecommuniceerd dat verlenging mogelijk nodig was vanwege de geplande realisatie van locatie De Elta.

Programma

Raadsprogramma Velsen 2026–2030: Wonen op maat – nu en later

Kader

De Wet gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen (Spreidingswet)
Gemeentewet
Raadsprogramma 2026-2030

Participatie en inspraak

De komst van asielzoekers leidt bij omwonenden en belanghebbenden tot vragen en soms tot onrust. Nu betreft dit voorstel geen nieuwe locaties maar een verlenging van bestaande locaties. Dat neemt niet weg dat een goede lokale communicatie- en informatievoorziening noodzakelijk is.

Voor de VOB-kade in Velsen-Noord en de locatie in Driehuis kunnen we met de bestaande klankbordgroepen bespreken of zij in de nieuwe situatie hun rol willen voortzetten. Verder informeren we de omwonenden van de locatie in Driehuis met een brief over de voorgenomen verlenging van de locatie voor 10 (+5) jaar. En we starten een participatietraject over de verkenning om de locatie met andere doelgroepen uit te breiden.

Financiële consequenties

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor het vinden van locaties voor asielopvang en draagt deze over aan het COA. Het COA draagt alle kosten met betrekking tot de verwerving van de locatie, de inrichting en de exploitatie van de locatie.

Uitvoering van besluit

Na ontvangst van de zienswijze van de gemeenteraad, zal het college een definitief besluit nemen over het aantal opvangplaatsen voor de tweede cyclus van de Spreidingswet en de duur van de opvanglocaties, zodat duidelijk is wat de inbreng is van Velsen in het regioplan.

Bijlagen - onderdeel uitmakend van het besluit

Bijlagen - bijgevoegd als achtergrondinformatie

Brief COA Verzoek verlenging bestuursovereenkomsten

GEMEENTE VELSEN

Burgemeester en wethouders van Velsen,

De secretaris,

A handwritten signature in blue ink, consisting of several overlapping loops and a horizontal line at the bottom.

D. Veurink

De burgemeester,

A handwritten signature in blue ink, featuring a stylized 'F' and 'C' followed by a long horizontal stroke.

F.C. Dales

